

dien, jo færre Huse kan der oprettes, og dette Forhold staaar ganske naturligt i Forbindelse med Spørgsmaalet om, hvor stort et Beløb der fra Statens Side kan anvendes til Oprettelsen af Husmandshjem. Forslaget her gaar ud paa, at der kan anvendes $2\frac{1}{2}$ Million om Aaret. Jeg tror, at de allerfleste af de Medlemmer, der have haft Ordet, have været misfornøjede med dette Beløb. De allerfleste have ønsket, at dette Beløb kunde blive sat op, og jeg skal villig erkende, at jeg egentlig nærer det samme Ønske. Naar jeg kun har foreslaaet $2\frac{1}{2}$ Million, er det udelukkende af finansielle Hensyn. Det er selvfølgelig et Spørgsmaal, som har været drøftet mellem mig og Finansministeren, og Finansministeren har, og det forekommer mig med en vis Berettigelse, gjort gældende, at det dog vilde være betænkeligt at forøge Statsgælden mere end nødvendigt. For mig vilde det have været ønskeligt at have saa mange Penge til Raadighed som muligt, men man bør ogsaa tage andre Hensyn. Hvis vi havde en fyldt Statskasse, hvis Finansloven viste et betydeligt Overskud om Aaret, ja saa vilde der ikke være nogen som helst Indvending at rejse imod at gaa op med dette Beløb. Men saaledes er jo Forholdet ingenlunde. Vi staa endnu med Underbalance paa de aarlige Finanslove. Naar vi skulle træffe Bestemmelse om, hvor meget der skal kunne anvendes til Udlaan til disse mindre Jordbrug, maa vi tage Hensyn til, hvad vi have Raad til at anvende. Vi have kun en Udvej, og det er at laane. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 3die Valgkreds (J. H. Jensen) fremhævede ganske vist i Gaar, at vi kunde sælge væk af Statens Ejendomme, Skovene osv., men det er dog et Spørgsmaal, som fortjener at overvejes noget nærmere. Det er i alt Fald lettere sagt end gjort. Jeg kan godt forstaa, at der er en stærk Stemning for at gaa højere op end til $2\frac{1}{2}$ Million, og som sagt, ogsaa jeg kunde ønske at gaa højere, men jeg har ikke ment at turde forlange mere til dette Formaal. Hvis der skal, hvad der jo selvfølgelig skal, forhandles nærmere om dette Spørgsmaal, er det noget, jeg maa drøfte nærmere med mine Kolleger og naturligvis i første Linie Finansministeren.

I nær Forbindelse med dette staaar Spørgsmaalet om at inddrage Kreditforeningerne i Sagen. Mange ærede Talere have været imod Lovforslagets Bestemmelse om, at Halvdelen af de $2\frac{1}{2}$ Million kan tilvejebringes ved Hjælp af Kreditforenin-

gerne. Ogsaa dette Spørgsmaal vedrører nærmest Finansministeren, og jeg skal derfor ikke udtale mig nærmere derom. Det er selvfølgelig kommet ind i Loven for at spare Staten for at optage Laan. Det er det eneste Formaal, denne Bestemmelse har. Der opnaas derved ingen Fortjeneste for Statskassen, det er sikkert, der opnaas vel snarere noget Tab for Statskassen. Det eneste Formaal, denne Bestemmelse har, er at indskrænke det Beløb, der skal tilvejebringes ved Statslaan.

Det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 4de Valgkreds (Svendsen) udtalte sig i Gaar ret udførligt om at forhøje Beløbet af de $2\frac{1}{2}$ Million og fremhævede som Grund derfor, at vi havde et Overskud af det Beløb, som var vedtaget ved den gældende Lov. Ærede Medlemmer ville erindre, at efter den nugældende Lov har der kunnet anvendes 2 Mill. Kr. i 5 Aar, altsaa i alt 10 Mill. Kr., medens der kun vil blive Brug for omtrent 7 Mill. Nu mente det ærede Medlem, at her var der altsaa blevet et Overskud. Ja, det er dog en egen Opfattelse af, hvad Overskud betyder. Det er i alt Fald af den Slags Overskud, som hverken Statskassen eller nogen anden bliver velhavende af. Man kan vel til Nød kalde det en Besparelse i paaregnede Udgifter, men Overskud tror jeg dog ikke, det er værd at kalde det.

Et andet Spørgsmaal, som mange af de ærede Medlemmer, der have haft Ordet, have omtalt, er, hvem der skal have Adgang til at faa disse Jordlodder. Det ærede Medlem for Viborg (Sveistrup) udtalte i Gaar Ønsket om, at Kvinder skulde kunne faa Adgang dertil. Jeg er nu tilbøjelig til at mene, at selv om vi indsatte en saadan Bestemmelse i Forslaget, vilde det ikke faa megen Betydning. Jeg tror ganske vist, at Kvinder i adskillige Tilfælde ere i Stand til at drive et mindre Havebrug, men at de skulde være i Stand til at drive det, man i Almindelighed forstaaer ved Husmandsbrug, tror jeg ikke. Jeg ser derfor ingen Grund til at udvide Loven til ogsaa at gælde Kvinder. Dernæst blev det omtalt, at mindre Haandværkere paa Landet burde kunne faa Adgang. Det blev fremhævet af det ærede Medlem for Ringsted (Zahle) og det ærede Medlem for Ribe (Jens Busk), og jeg skal gerne indrømme, at der er meget, der taler derfor. Den eneste Betænkelighed, jeg nærer derved, er, at for hver Haandværker, vi tage med, skubbe vi en Landarbejder ud. Jeg anser det dog for ønskeligt, at de mindre Landhaandværkere, som sikkert